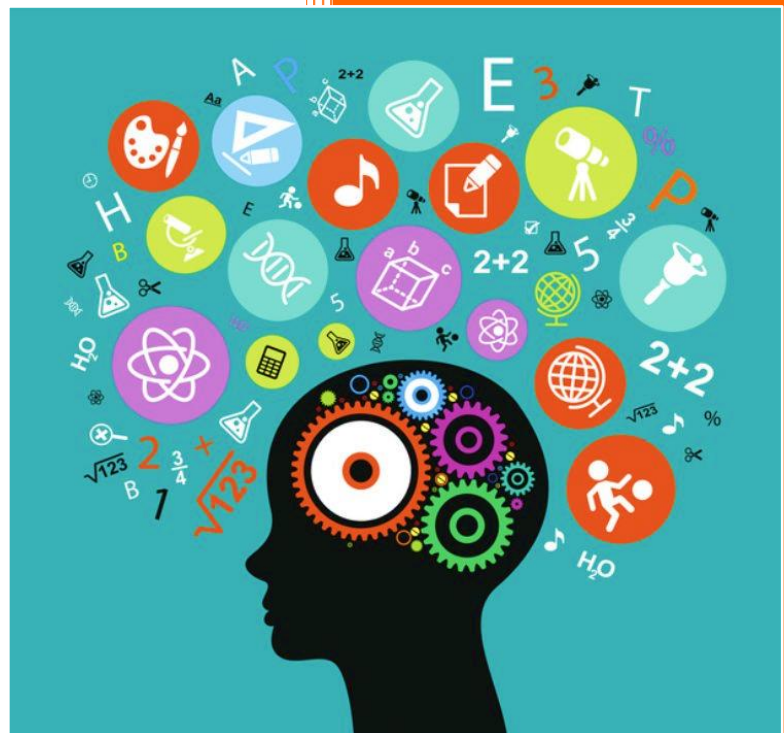

Beleidsplan Meer- en Hoogbegaafdheid

INHOUDSOPGAVE

1	VOORWOORD	2
2	ALGEMEEN	3
2.1	VISIE VAN DE SCHOOL	3
2.2	VOORWAARDEN	5
3	DOELEN	6
4	SIGNALERING EN DIAGNOSTIEK	6
5	DIDACTISCH HANDELEN	8
5.1	COMPACTEN EN VERRIJKEN	8
5.2	LEERPLEIN	10
5.3	INSTRUCTIE EN BEGELEIDING	12
5.4	VERVROEGDE DOORSTROMING	13
6	PEDAGOGISCH HANDELEN	13
7	UITVOERING, VERSLAGLEGGING EN EVALUATIE	14
8	OVERZICHT: WIE DOET WANNEER WAT?	15
8.1	SIGNALERING EN DIAGNOSTIEK	15
8.2	PLANNING EN UITVOERING LEERLINGBEGELEIDING	16
8.3	EVALUATIE	17
9	BIJLAGEN	18
9.1	KENMERKEN VAN BEGAAFDE LEERLINGEN	18
9.2	MOGELIJKE PROBLEMEN DOOR STERKE KANTEN HOOGBEGAAFDHEID	19
9.3	KENMERKEN ONDERPRESTEERDERS	20
9.4	DIGITAAL HANDELINGSPROTOCOL HOOGBEGAAFDHEID (DHH)	21
9.5	INTAKEFORMULIER NIEUWE LEERLING	22

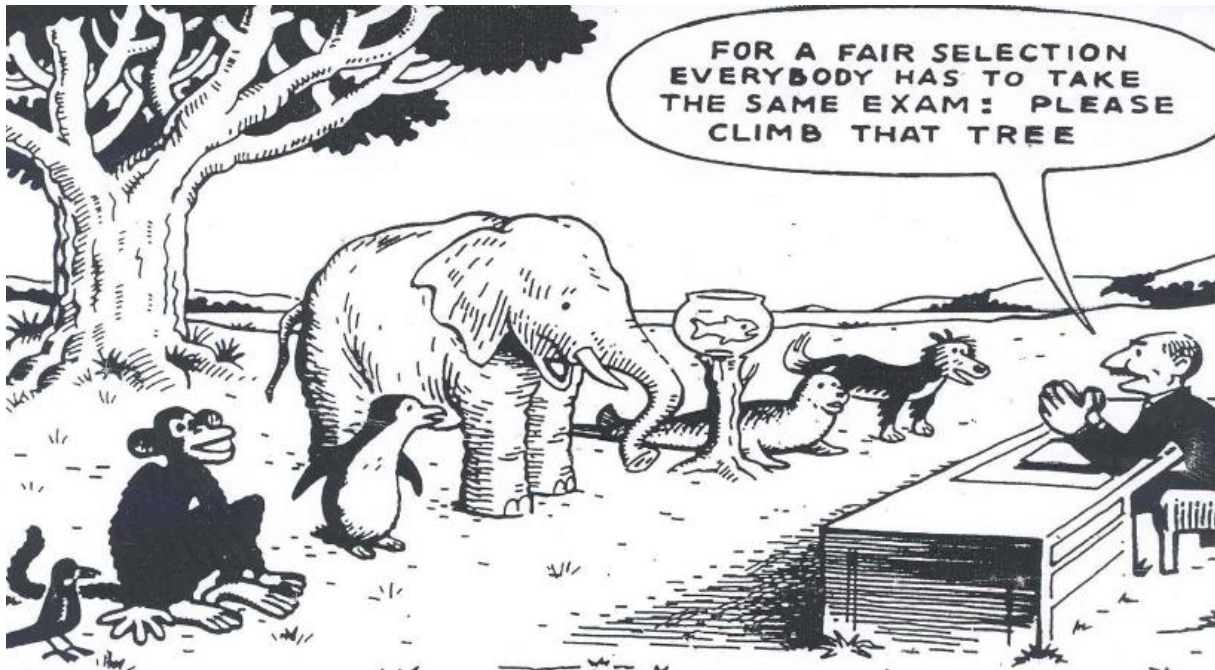
1 VOORWOORD

In het schooljaar 2011-2012 zijn we op De Kameleon op kleine schaal begonnen met specifiek op meer- en hoogbegaafde leerlingen gericht onderwijs. We startten toen met een uurtje "uitdagende spellen" voor groep 5-8, met het doel dit uit te bouwen naar onderwijs dat tegemoetkomt aan de onderwijsbehoeften van meer- en hoogbegaafde leerlingen. Al doende kwamen we diverse problemen tegen, van praktisch tot inhoudelijk. Problemen komen we nog steeds tegen, maar er zijn sindsdien al grote vorderingen gemaakt.

Er is een specialist meer- en hoogbegaafdheid op school aanwezig. Zij heeft een opleiding gevolgd, toegespitst op de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen. Leerlingen die dat nodig hebben, krijgen in de klas gericht uitdagender werk door middel van het compacten en verrijken van de leerstof. Een aantal leerlingen, verdeeld over drie leeftijdsgroepen, krijgt daarnaast anderhalf uur per week uitdagend les op het Leerplein. De specialist meer- en hoogbegaafdheid verzorgt deze lessen op het leerplein en draagt zorg voor de begeleiding van deze leerlingen. Resultaten waar we trots op zijn!

We willen het onderwijs voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen op de Kameleon kritisch blijven benaderen en trachten zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van deze doelgroep. In dit herziene beleidsplan staat beschreven hoe het onderwijs aan deze leerlingen op dit moment en in de komende jaren zal worden vormgegeven.

De ergste vorm van ongelijkheid is proberen ongelijke dingen gelijk te maken¹.

Figuur 1: Our Education system. "Everyone is a genius. But if you judge a fish by its ability to climb a tree, it will live its whole life believing that it is stupid." Albert Einstein.

¹ Quote van Aristoteles

2 ALGEMEEN

2.1 VISIE VAN DE SCHOOL

“Samen leren, spelen en ontwikkelen”

Integraal Kindcentrum De Schilden² brengt onderwijs, zorg, opvang en naschoolse activiteiten samen. Elke organisatie vanuit zijn eigen discipline en expertise, langs dezelfde pedagogische lijn. In onze verbinding met elkaar staat het kind centraal.

Ieder kind doet ertoe, ieder kind wil leren en ieder kind kan excelleren. Wij streven naar een veilig klimaat waarin kinderen zich gezien, gewaardeerd en gerespecteerd voelen en waarin ze opgroeien tot zelfstandige en zelfbewuste mensen.

IKC De Schilden profileert zich door grote betrokkenheid in de gemeenschap. We anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen en werken samen met onze ketenpartners in de omgeving. In ons onderwijs gaan we uit van de basisbehoeften van kinderen: competentie, relatie en autonomie.

Onze visie concretiseren we door aan onderstaande doelen te werken:

1. Binnen het IKC is er afstemming tussen professionals, ouders en kinderen.
2. Kinderen kunnen in het IKC oefenen in samenwerken, meedenken, meebeslissen en participeren in de gemeenschap.
3. We willen de natuurlijke nieuwsgierigheid van elk kind behouden middels een rijke leeromgeving en het stimuleren van een creatieve en onderzoekende houding.
4. Kinderen zijn positief kritisch en actief betrokken bij hun eigen ontwikkelingsproces.
5. Opbrengstgericht passend onderwijs is de basis van onze zorgstructuur.
6. De kwaliteitskringen zijn verantwoordelijk voor verdieping, borging en vernieuwing binnen het betreffende domein.
7. Strategisch leren, betekenisvol leren en sociaal leren zijn de pijlers van onze didactische aanpak.
8. Leerlijnen vormen de basis voor ons totaal aanbod. De leerlijnen zijn uitgewerkt voor de cognitieve vakken, culturele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, leren leren en voor de sociale emotionele ontwikkeling.
9. Teamontwikkeling is gericht op de implementatie van de leerlijnen en de samenwerking binnen het IKC.

Bovenstaande is vastgesteld in het schoolplan 2020 – 2024.

Onze specifieke visie op onderwijs aan meer- en hoogbegaafden sluit aan bij onze onderwijskundige visie: ieder kind doet ertoe, ieder kind wil leren en ieder kind kan excelleren. Uit de literatuur is bekend dat leerlingen die bovengemiddeld begaafd zijn, toch regelmatig vastlopen als gevolg van een reguliere onderwijsaanpak. Dit vastlopen kan zich uiten als relatief onderpresteren (de leerling laat niet zien waar het toe in staat is, maar presteert nog wel gemiddeld), absoluut onderpresteren (de leerling presteert onder het reguliere gemiddelde), als gedragsproblemen die zowel externaliserend (naar de groep of de leerkracht gericht) als internaliserend (naar zichzelf gericht) kunnen zijn of als een combinatie hiervan. In alle gevallen is het welzijn van de leerling in het gedrang en zal hij zijn talenten niet optimaal kunnen ontwikkelen. Dit maakt een aangepast onderwijsaanbod en -aanpak noodzakelijk, niet alleen vanuit humaan, maar ook vanuit economisch oogpunt. Een aangepast onderwijsaanbod en -aanpak, zorgt ervoor dat deze leerlingen willen leren en kunnen excelleren, zoals in onze onderwijskundige visie beschreven. Waarbij het sociaal leren als één van de pijlers van onze didactische aanpak belangrijk blijft. Apart onderwijs wanneer dat beter is, maar samen met anderen wanneer dat kan. Het ontmoeten van gelijkgestemden op het Leerplein draagt hier ook aan bij. De kinderen kunnen strategisch leren, betekenisvol leren en sociaal leren, maar gelijktijdig tegemoetkomen aan hun specifieke onderwijsbehoeften.

² Kbs De Kameleon is onderdeel van Integraal Kindcentrum De Schilden.

Hoewel de onderwijsbehoeften van meerbegaafde leerlingen verschilt van die van hoogbegaafde leerlingen, kiezen wij er toch voor een beleidsplan te maken gericht op beide groepen. Door te kiezen voor zowel de meer- als hoogbegaafde leerlingen heeft ons beleidsplan betrekking op ongeveer 15 procent van de leerlingen van De Kameleon; zouden wij ons beperken tot de hoogbegaafde leerlingen dan heeft ons beleidsplan 'slechts' betrekking op zo'n 2 procent. Dit zou praktisch gezien de volgende consequenties hebben:

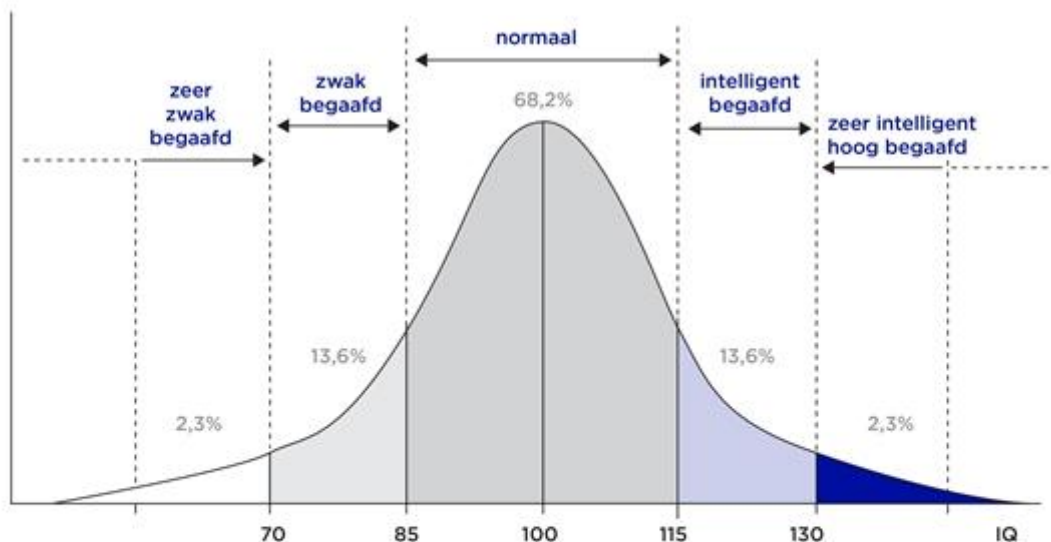
Bij keuze voor alleen hoogbegaafd:

- Ongeveer 2 procent van totale aantal leerlingen op school
- Inspanning van de leerkracht heeft betrekking op zo'n één à twee leerlingen per groep
- Meer isolatie van het hoogbegaafde kind, sociale integratie is relatief klein

Bij keuze voor hoog- en meerbegaafd:

- Ongeveer 15 procent van totale aantal leerlingen per school
- Inspanning van de leerkracht richt zich op zo'n vier à vijf leerlingen per groep
- Mogelijkheid tot werken in niveaugroepje, sociale integratie wordt in de hand gewerkt
- Mogelijkheid om uitblinkers in één vakgebied toe te voegen aan een niveaugroep (bijv. beste rekenaars voegen zich voor dit vakgebied toe aan het niveaugroepje)

Dit laat onverlet dat het voor hoogbegaafde leerlingen nodig is om naast het aanbod in de klas ook aanbod te krijgen specifiek gericht op de uitdagingen waar zij door hun manier van denken en zijn tegenaan lopen. Wij denken dit te kunnen ondervangen door het verderop in dit beleidsplan beschreven Leerplein.

Verdeling van IQ-scores onder de normaalverdeling - Ten opzichte van de gemiddelde IQ-score van 100 valt ca. 68% van een gemiddelde schoolpopulatie binnen een normaal IQ-bereik van 85-115 (= maximaal 1 standaardafwijking vanaf het gemiddelde). Binnen de ca. 16% die hierboven scoort, laat ongeveer 10% van de leerlingen - naast een hoge intelligentiescore - ook specifieke kenmerken zien die duiden op (hoog)begaafdheid, o.a. creërend denkvermogen en een sterke intrinsieke motivatie.

slo

Figuur 2: <https://www.slo.nl/thema/meer/begaafde-leerling/modellen-begaafdheid/>

2.2 VOORWAARDEN

Om het hierna beschreven beleid handen en voeten te geven in de praktijk, moeten de volgende voorwaarden aanwezig zijn:

1. Leerkrachten zijn op de hoogte van het volgende:
 - Van elke 100 leerlingen zijn er gemiddeld 10 meerbegaafd (IQ tussen de 120 en 130) en 2 tot 3 hoogbegaafd (IQ hoger dan 130)
 - Ten opzichte van de gemiddelde IQ-score van 100 valt ca. 68% van een gemiddelde schoolpopulatie binnen een normaal IQ-bereik van 85-115. Binnen de ca. 16% die hierboven scoort, laat ongeveer 10% van de leerlingen – naast een hoge intelligentiescore – ook specifieke kenmerken zien die duiden op (hoog)begaafdheid.
 - de kenmerken en specifieke leereigenschappen van meer- en hoogbegaafde leerlingen (zie Bijlage1)
 - de kenmerken en specifieke leereigenschappen van meer- en hoogbegaafde onderpresteerders (zie Bijlage3)
 - de mogelijke problemen die kunnen ontstaan ten gevolge van de sterke eigenschappen van hoogbegaafde leerlingen (zie Bijlage2)
 - Bij kleuters spreekt men nog niet van hoogbegaafdheid, maar van een ontwikkelingsvoorsprong. Kleuters ontwikkelen zich sprongsgewijs, waarbij een voorsprong ook tijdelijk kan zijn. Hoogbegaafdheid in termen van IQ is pas met zekerheid vast te stellen rond een jaar of zeven. Een kind wordt echter niet ineens op zijn zevende hoogbegaafd, maar is dit wezenlijk vanaf zijn geboorte. Dit betekent dat leerkrachten in de kleuterbouw zeer alert moeten zijn op gedrag dat wijst op een ontwikkelingsvoorsprong of aanpassing aan de groepsnorm. Bekend is, dat hoogbegaafde leerlingen zich razendsnel aanpassen aan de groepsnorm, met alle beperkingen in hun ontwikkeling van dien.

2. Leerkrachten zijn op de hoogte van het feit dat de volgende groepen (hoog)begaafde leerlingen moeilijk te herkennen zijn en zijn hier alert op:
 - Onderpresteerders, doordat hun prestaties achterblijven bij wat op basis van hun capaciteiten verwacht mag worden
 - Meisjes, doordat zij in het algemeen minder competitiegericht, minder succes georiënteerd en meegaander zijn dan jongens. Meisjes zijn geneigd internaliserende gedragsproblemen te ontwikkelen (hoofdpijn, buikpijn) die weinig zeggen over het werkelijke probleem (weinig uitdaging)
 - Leerlingen met een handicap, leer- of gedragsprobleem, de zogenaamde “twice-exceptional” leerlingen. Doordat de (hoog)begaafdheid en de handicap/het leer- of gedragsprobleem elkaar deels compenseren of maskeren, kan het zijn dat één van beide of zelfs beiden niet wordt opgemerkt.
 - Leerlingen met een andere culturele achtergrond, doordat zij opgroeien met bijvoorbeeld een andere taal of andere waarden/normen. Zij vinden daardoor minder aansluiting bij het reguliere onderwijs, dat gebaseerd is op de cultuur van de Nederlandse middenklasse
 - Leerlingen die zich hebben aangepast om bij de groep te horen. Kinderen kunnen zich op school en thuis verschillend gedragen, waardoor ze niet altijd op school (hoog)begaafd gedrag tentoonspreiden. Samen met ouders moet gezocht worden naar een manier om binnen de beperkingen die een schoolomgeving oplevert te komen tot een optimale leeromgeving voor de leerling.

3 DOELEN

De doelen van het aangepaste onderwijs voor de (hoog)begaafde leerlingen zijn in volgorde van belangrijkheid:

1. Leerlingen zitten goed in hun vel
 - Leerlingen hebben een overwegend positief beeld van zichzelf, van school en van hun plek daarin.
2. Leerlingen zijn productief
 - Leerlingen presteren op een niveau dat past bij hun cognitieve en sociaal-emotionele capaciteiten,
 - Leerlingen kennen hun talenten en weten hoe ze deze kunnen inzetten,
 - Leerlingen zijn in staat om te gaan met frustraties en uitdagende stof,
 - Leerlingen zijn voorbereid op de eisen die op de middelbare school aan hen gesteld worden.
 - Leerlingen ontwikkelen hun executieve functies.
3. Leerlingen halen de kerndoelen
 - Leerlingen hebben een goede beheersing van de stof die in de kerndoelen omschreven staat. Ons uitgangspunt is om dit de leerlingen in de gebruikelijke 8 jaar te laten verwerven.
4. Leerlingen voldoen aan de plusdoelen
 - Plusdoelen zijn gericht op vaardigheden. De inhoud is slechts middel om een vaardigheid te leren,
 - Leerlingen leren de volgende vaardigheden: jezelf motiveren, omgaan met je overtuigingen, plannen, doelgericht gedrag, geheugen gebruiken, zelfstandig werken, samenwerken, omgaan met frustraties,
 - Leerlingen leren de volgende hogere denkvaardigheden herkennen en ontwikkelen: creatief denken, praktisch denken, analyseren, evalueren,
 - Leerlingen zijn in staat zowel succes als falen te relateren aan hun eigen gedrag.

4 SIGNALERING EN DIAGNOSTIEK

Zodra er signalen zijn dat er mogelijk sprake is van meer- of hoogbegaafdheid of onderpresteren, wordt de IB op de hoogte gesteld. We signaleren leerlingen waarvan het vermoeden is dat ze (hoog)begaafd zijn centraal en volgen hen door de hele schoolcarrière.

Voor de eerste signalering gebruiken we de volgende middelen:

- Intakegesprek tussen ouders en IB na aanmelding leerling op school (zie Bijlage5)
- Menstekening gemaakt tijdens wendagen of in eerste schoolweek,
- Observaties betreffende werkhouding en gedrag door leerkrachten,
- Signalen van ouders m.b.t. hoogbegaafdheid en hoogbegaafdheidsproblematiek,
- Uitslagen van de reguliere IEP-toetsen.

In overleg met de leerkracht wordt besloten of en welke aanpassing van het leerstofaanbod nodig is. Ter ondersteuning van deze aanpassing kan in overleg met de ouders overgegaan worden tot de volgende stappen³:

- Het invullen van de Quickscan uit het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH)⁴ óf
- Het invullen van het deel “signalering” uit het DHH, eventueel gevolgd door
- Het invullen van het deel “diagnostiek” uit het DHH.

³ Zie ook [Bijlage4](#): Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid

⁴ van Gerven en Drent, <http://www.dhh-po.nl/body.asp?parenttaal=nl&id=20&moduleitemid=8>

Doel van het inzetten van het DHH is uitdrukkelijk niet om vast te stellen of een leerling hoogbegaafd is of versneld moet worden, maar om handvatten te krijgen voor beter onderwijs aan de betreffende leerling. Wel kan het resultaat van dit onderzoek aanleiding geven om samen met ouders de versnellingswenselijkheidslijst⁵ van het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek in te vullen, waarna onderbouwd besloten kan worden of een versnelling van de leerling gaat plaatsvinden.

De IB stelt het zorgteam en de specialist meer- en hoogbegaafdheid op de hoogte van het feit dat er onderzoek plaatsvindt en van de uitkomst van dit onderzoek. De specialist kan wanneer daar behoefte aan is een observatie doen en/of adviezen geven met betrekking tot het handelen aanvullend op de adviezen vanuit het DHH. De specialist denkt mee over aanpassingen in het onderwijsaanbod en in veel gevallen zal de leerling ook deelnemen aan het leerplein.

Externe deskundigheid wordt ingeschakeld als:

- Er een vermoeden is dat er naast (hoog)begaafdheid sprake is van ernstige leerproblemen,
- Er naast mogelijke (hoog)begaafdheid sprake is van ernstige gedragsproblemen,
- Er een verschil van inzicht bestaat tussen de school en ouders.
- Er na de mogelijkheden van onderzoek door de school (DHH en observaties) nog teveel twijfels zijn en/of verder onderzoek nodig is om te kunnen achterhalen wat de leerling nodig heeft.

Als er een extern onderzoek(en) plaatsvindt op advies van de school zijn de kosten hiervan voor de school. In het geval dat de ouders zelf extern onderzoek wensen, maar de school hierin geen meerwaarde ziet, zijn de kosten voor de ouders. In beide gevallen wordt er zorgvuldig en serieus met de adviezen voortvloeiend uit het onderzoek omgegaan.

⁵ <http://www.ru.nl/cbo/onderzoek-0/vm-onderzoek/instrumenten/>

5 DIDACTISCH HANDELEN

5.1 COMPACTEN EN VERRIJKEN

Leerlingen die hoge scores behalen op de methode- en niet-methodegebonden toetsen, niet genoeg uitdaging vinden in de reguliere stof, weinig behoefte hebben aan instructie en aan oefen- en herhalingsstof komen in aanmerking voor het compacten en verrijken van de leerstof. Dit geldt expliciet ook voor leerlingen in groep 2. Een groot deel van de oefen- en herhalingsstof wordt dan geschrapt. Leerlingen waarbij een diagnose hoogbegaafdheid is vastgesteld zullen direct in aanmerking komen voor het compacten en verrijken van de leerstof.

Belangrijk is dat er wel gelet wordt op:

- het aanreiken van belangrijke stappen in het leerproces, ter voorkoming van het ontstaan van hiaten.
- beheersing van cruciale leerdoelen binnen de leerlijn
- belangrijke leerstrategieën en werkwijzen
- activiteiten op tempo
- automatiseren en memoriseren
- introducties van een nieuw thema
- het belang van instructie (op niveau)

De leerlingen krijgen dus naast de gecompacte ('reguliere') leerstof ook verrijkingsstof. Dit kan bestaan uit moeilijker en uitdagender werk binnen methodes en materiaal dat speciaal ontwikkeld is voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen. Leerlingen die naar het Leerplein⁶ gaan, werken in ieder geval met de materialen uit de kisten van Levelwerk. Naast de materialen van Levelwerk, beschikken wij ook over diverse andere verrijkingsmaterialen.

Als een leerling op één vakgebied uitblinkt, zal verrijkingsstof op dat gebied in de klas aangeboden worden. Per vakgebied hebben we vastgesteld hoe het compacten en verrijken wordt vormgegeven. Per kind bekijkt de IB in overleg met de leerkracht en eventueel de specialist meer- en hoogbegaafdheid welke combinatie van verrijkingswerk nodig is om te voldoen aan de onderwijsbehoeften van dat kind, in uitzonderlijke gevallen kan van onderstaande richtlijnen worden afgeweken.

5.1.1 REKENEN

Leerlingen die zich de stof snel eigen maken, krijgen de mogelijkheid tot verdieping middels het Meesterwerkboek van de methode. Kinderen die werken met het Meesterwerkboek maken enkel de blauwe (1S) opdrachten uit het werkboek. Getal en Ruimte Jr. werkt met één leerdoel dat per week centraal staat. De beheersing van dat leerdoel staat centraal bij het aanbod. Op basis van beheersing kan per leerdoel besloten worden of de leerling meer instructiebehoefte heeft en/of eventueel verder gecompact kan worden, zodat meer ruimte ontstaat voor verdiepen en verbreden.

Voor de leerjaren 2 t/m 8 zijn de lesmaterialen van Levelwerk beschikbaar. Dit zijn materialen voor meer- en hoogbegaafde leerlingen en deze kunnen als toevoeging op het Meesterwerkboek ingezet worden. Dit gebeurt in overleg met de meer- en hoogbegaafdheidsspecialist en/of bij deelname aan het Leerplein.

⁶ www.dewijswijzer.nl

5.1.2 TAAL

Binnen het effectief directe instructiemodel (EDI-model) creëert de leerkracht de mogelijkheid om te differentiëren in uitleg en instructietijd voor de leerlingen en zorgt zij voor meer dialoog tussen de leerlingen onderling.

In de praktijk betekent dit dat de school ernaar streeft alle leerlingen te laten profiteren van de groepsinstructie en vooral tijdens de verwerking rekening houdt met de verschillen tussen leerlingen.

Er is, met name aan het eind van ieder thema, de mogelijkheid tot differentiëren door middel van de drie-steropdrachten. Aanvullend is het mogelijk om te werken met een pluswerkboek voor taal.

De leerlingen die deelnemen aan het Leerplein werken naast het reguliere aanbod met de materialen van Levelwerk.

5.1.3 SPELLING

Leerlingen die de spellingcategorieën beheersen, hoeven niet deel te nemen aan de klassikale instructie, maar starten direct met de zelfstandige verwerking. Een uitzondering hierop zijn de lessen 1 en 3. Hierin wordt namelijk instructie gegeven op een nieuwe spellingscategorie en/of het onderdeel grammatica. Ook wanneer blijkt dat een leerling een specifieke spellingscategorie (nog) niet beheerst, is deelname aan de klassikale instructie belangrijk. De leerlingen krijgen verdiepende opdrachten vanuit de methode Staal door middel van het pluswerkboek. De verwerking in het basiswerkboek wordt compact aangeboden door bij beheersing de één-steropdrachten (of meer) over te slaan.

De leerlingen die deelnemen aan het Leerplein werken naast het reguliere aanbod met de materialen van Levelwerk. Bij deze leerlingen kan er in sommige gevallen voor gekozen worden om bij de zelfstandige verwerking het basiswerkboek volledig te laten vervallen en alleen het pluswerkboek en Levelwerk aan te bieden.

5.1.4 LEZEN

Binnen de methode Atlantis is er een opbouw qua complexiteit van teksten. De leerlingen worden gestimuleerd tot het lezen van de complexere teksten en worden uitgedaagd binnen de klassikale instructies en de verwerking door andere eisen te stellen en het stellen hogere orde denkvragen. Een verdere toelichting hierop is te vinden onder het kopje instructie en begeleiding. De leerlingen die deelnemen aan het Leerplein werken naast het reguliere aanbod met de materialen van Levelwerk.

5.1.5 OVERIGE VAKGEBIEDEN

Binnen de overige vakgebieden draaien de leerlingen zoveel mogelijk mee met het reguliere programma van de groep. Hierbinnen zijn er uiteraard ook mogelijkheden tot differentiëren door het stellen van andere eisen en door een beroep te doen op andere kennis en vaardigheden.

Binnen het Levelwerk wordt uitdaging geboden binnen diverse vakgebieden. Er zijn onder andere verrijkingstaken op het gebied van wereldoriëntatie, vreemde talen en informatieverwerking.

5.2 LEERPLEIN

Voor sommige leerlingen is de tot nu beschreven aanpassing van het onderwijs onvoldoende en/of is uit signalering en diagnose naar voren gekomen dat de leerling baat heeft bij een aanvullend verdiepend en verbredend onderwijsaanbod buiten de groep. Deze leerlingen komen in aanmerking voor deelname aan het Leerplein.

Op het Leerplein ontmoeten de meer- en hoogbegaafde leerlingen elkaar in een kleine groep en leren ze samen aan complexere opdrachten te werken. De plusdoelen staan hierbij centraal. De leerlingen die deelnemen aan het leerplein gaan een dagdeel (1,5 uur) per week naar het leerplein. Daarnaast werken zij in de eigen klas zelfstandig, onder begeleiding van de groepsleerkracht, verder aan hun Levelwerk. Dit kost de leerlingen ongeveer een uur per dag.

Het onderwijs op het leerplein is gericht op de verbreding en verdieping. Verbreding van kennis kan bijvoorbeeld door het aanbieden van een vreemde taal, programmeren, het filosoferen met kinderen en het werken aan projecten. Verdieping kan door het geven van uitdagende opdrachten binnen de vakgebieden die ze op school aangeboden krijgen. Er wordt rekening gehouden met de specifieke onderwijsbehoeften van meer- en hoogbegaafde kinderen. Voorbeelden hiervan zijn: ruimte geven voor diepgang en creativiteit.

Op het leerplein wordt ook gewerkt met SmartGames en andere cognitief uitdagende spellen. SmartGames zijn logische denkspellen met opdrachten verdeeld over 4 of 5 niveaus.

Er is veel aandacht voor het leren leren, wat vaak juist een zwak punt is bij cognitief getalenteerde leerlingen. De leerlingen leren hun executieve vaardigheden te versterken, denk bijvoorbeeld aan doorzettingsvermogen en plannen en worden zich bewust van hun mindset en hoe deze mindset hun leren beïnvloedt.

Met behulp van het levelwerk zullen de kinderen vervolgens ook in de eigen groep verder werken aan hun verdiepende taken en werken aan hun executieve vaardigheden. De leerlingen kunnen wat zij leren op het Leerplein over o.a. mindset en leren leren toepassen binnen de dagelijkse onderwijspraktijk.

De leerlingen krijgen een blokrooster toegereikt met alle taken die zij in een bepaald blok moeten maken. De leerlingen plannen het werk vervolgens zelf verder in. Ze schatten in hoeveel tijd ze voor een taak nodig hebben en bepalen wanneer zij aan deze taak willen gaan werken. De groepsleerkracht en de HB-specialist (leerkracht op het Leerplein) kunnen de leerlingen hierbij begeleiden, maar de leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor het plannen en maken van het levelwerk.

De leerlingen houden een portfolio bij. Hierin verzamelen zij materialen van opdrachten en evalueren zij hun eigen leerproces. Ze houden op deze manier zicht op hun ontwikkeling en het portfolio kan helpend zijn bij het voeren van gesprekken met de leerlingen en eventueel hun ouders.

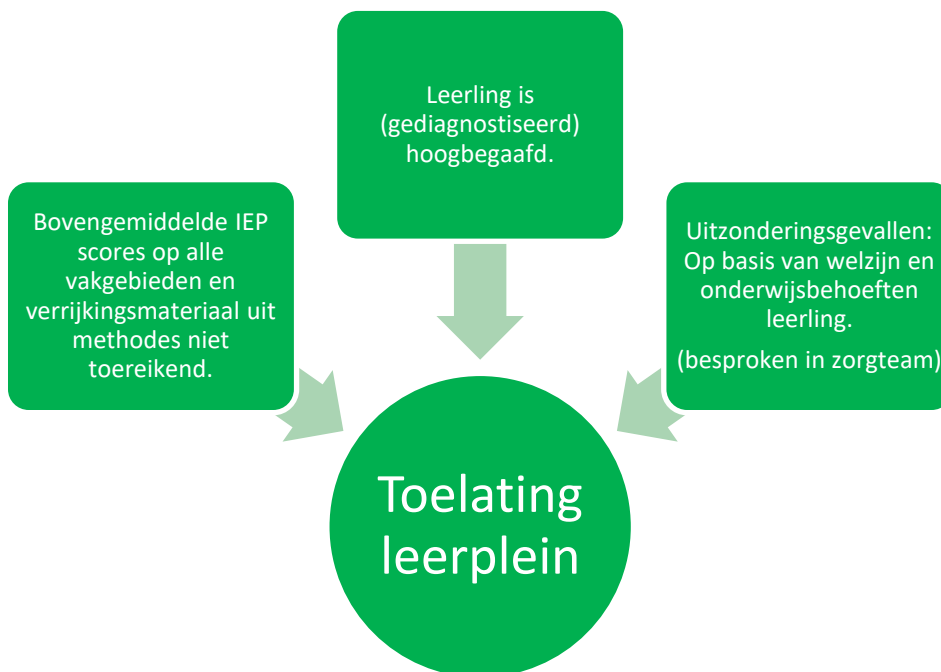

5.2.1 TOELATING LEERPLEIN

In principe is een vereiste voor toelating tot het Leerplein dat een leerling op alle vakgebieden een leervoorsprong heeft, wat zich uit in een bovengemiddelde IEP-score en goede scores op de methodetoetsen. Het verrijkingsaanbod vanuit de methodes is voor de leerling niet toereikend. Een andere voorwaarde voor toelating is dat uit signalering en diagnose naar voren is gekomen dat het een hoogbegaafde leerling betreft waarbij deelname aan het Leerplein aansluit bij de onderwijsbehoeften. Te denken valt aan een leerling die aan het onderpresteren is. Deze leerling kan veel baat hebben bij deelname aan het Leerplein.

Het zorgteam bekijkt elk half jaar of het middel Leerplein bijdraagt aan het vermogen van deze leerling om de doelen m.b.t. welzijn, productiviteit en de kerndoelen te behalen. Als een leerling bovengenoemde leervoorsprong niet heeft, wordt in principe verwacht dat het in de klas deze voorsprong opbouwt voor het weer in aanmerking komt voor toelating op het Leerplein. Een leerling die als gevolg van het verrijkingsonderwijs op het Leerplein afzakt in de resultaten op de kerndoelen, wordt in principe (tijdelijk) teruggezet in de klas om de hiaten weg te werken.

In uitzonderingsgevallen kan van deze regels afgeweken worden. Het zorgteam bepaalt of en in welke gevallen dit gebeurt; het welzijn en de onderwijsbehoeften van een leerling en de mogelijkheden op het Leerplein zijn hierbij leidend.

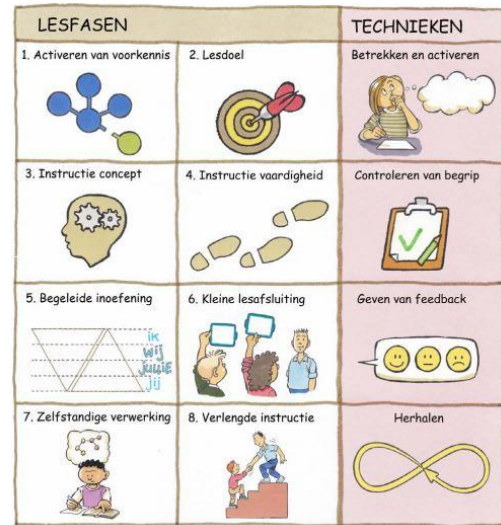

5.3 INSTRUCTIE EN BEGELEIDING

5.3.1 INSTRUCTIE

Het is een misvatting dat meer- en hoogbegaafde leerlingen geen instructie nodig hebben en de leerstof zelfstandig kunnen doorlopen. Ook zij hebben baat bij instructie, wanneer deze instructie aansluit bij de zone van de naaste ontwikkeling (Lev Vygotsky). Het belangrijkste van de zone van de naaste ontwikkeling is het creëren van kansen voor het kind om te groeien/ontwikkelen. Het heeft jou nodig en niet alleen het materiaal. Je stimuleert, begeleidt en ondersteunt het kind.

Bij het aanbieden van nieuwe lesstof hanteren we het expliciete directe instructiemodel (EDI). Dit model bestaat uit de volgende fasen: activeren van voorkennis, lesdoel, instructie op concept en vaardigheid (modellen*, hardop voordoen), begeleide inoefening, kleine lesafsluiting, zelfstandige verwerking en verlengde instructie. De technieken die hierbij ingezet worden zijn betrekken en activeren, controle van begrip, geven van feedback en herhalen.

Figuur 3: EDI lesmodel

Om de meer- en hoogbegaafde leerlingen uit te dagen tijdens een klassikale instructie maken we gebruik van de hogere orde denkvaardigheden vanuit de taxonomie van Bloom. De leerlingen krijgen op die manier over hetzelfde onderwerp vragen en opdrachten die aansluiten bij hun denkniveau. De leerlingen moeten een bepaalde vaardigheid of doel wel eerst kunnen onthouden, begrijpen en toepassen alvorens zij de stap kunnen maken naar het hogere orde denken.

Daarnaast zorgt de groepsleerkracht ervoor dat er, bij voorkeur binnen dezelfde EDI-les, instructie wordt gegeven op het verrijkingswerk/plusdoel vanuit de methodes.

Figuur 4: Taxonomie van Bloom

5.3.2 BEGELEIDING

De HB-specialist zorgt op het Leerplein voor de algemene begeleiding en het evalueren van het leerproces van de leerlingen met Levelwerk. Zij gaat hierover met de leerlingen in gesprek, bekijkt waar de leerlingen vastlopen en wat de leerling nodig heeft om verder te kunnen. Bij het voeren van gesprekken met de leerlingen kan gebruik gemaakt worden van gesprekstechnieken als 'Tekenen je gesprek' en 'Voice Dialogue'.

De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor de begeleiding van het Levelwerk tijdens het werken in de eigen klas. De groepsleerkracht plant minimaal één keer per week een instructiemoment in aan de instructietafel voor de leerlingen die werken met het Levelwerk. De leerlingen geven zelf aan bij welke opdrachten behoefte aan instructie of begeleiding is.

5.4 VERVROEGDE DOORSTROMING

De Kameleon wil de mogelijkheid om tot versnelling te besluiten openlaten, dat wil zeggen: te allen tijde wordt per individu gekeken in overleg met alle betrokkenen (ouders, kind, directie, leerkracht en IB) of versnelling wenselijk is. De versnellingswenselijkheidslijst⁷ van het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek wordt gehanteerd om tot een weloverwogen keuze te komen.

Vaak wordt 'versnelling/vervroegde doorstroming' geassocieerd met 'een groep overslaan'. Dit is echter niet de enige vorm. De Kameleon heeft sterk de voorkeur om twee schooljaren te comprimeren tot één schooljaar in plaats van één schooljaar ineens over te slaan (geldt voor de groepen 1 t/m 8). In praktijk houdt dit het volgende in:

- De leerling maakt tijdelijk alleen de methodetoetsen, die door de leerkracht geanalyseerd worden op mogelijke aanwijzingen voor hiaten. Er volgt in dat geval gerichte instructie en oefening op het betreffende onderdeel. Hierna wordt de toetsing hervat, tot het punt waarop de leerling gelijkloopt met de toekomstige klas.
- Er wordt een plan opgesteld om de leerling te laten wennen in de nieuwe groep. De leerling wordt uitdrukkelijk meegenomen in de vormgeving van dit plan. Ook wordt vastgesteld per wanneer een leerling definitief over stapt naar de volgende groep.

Voor de zeer begaafde leerlingen is een versnelling/vervroegde doorstroming alleen niet voldoende. Een aangepast programma met compacten/verrijken en mogelijk deelname aan het Leerplein blijft noodzakelijk!

6 PEDAGOGISCH HANDELEN

Het sociale en emotionele welbevinden van de meer- en hoogbegaafde leerlingen wordt op verschillende manieren bewaakt:

- Door middel van het reguliere leerlingvolgsysteem, met behulp van de hoofd en handentoetsen van IEP. Deze bestaan uit drie verschillende onderdelen: taakaanpak, sociaal-emotionele ontwikkeling en creatief vermogen. De leerlingen vullen dit zelf in en samen de ervaringen van de leerkracht vormen deze onderdelen een compleet beeld van de leerling dat dient als ondersteuning en onderbouwing voor de persoonlijke leerroute van een kind.
- Door middel van de pedagogische handelingssuggesties vanuit het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH),
- Door middel van het werken aan het groepsklimaat en het leren accepteren van verschillen tussen leerlingen met behulp van Vreedzame School.
- Door het werken aan de plusdoelen die gericht zijn op zelfbegrip, zelfkennis en zelfacceptatie.

Wanneer blijkt dat er meer zorg nodig is, wordt in overleg met ouders bekeken naar welke externe hulpinstantie verwijzing nodig is.

⁷ <http://www.ru.nl/cbo/onderzoek-0/vm-onderzoek/instrumenten/>

7 UITVOERING, VERSLAGLEGGING EN EVALUATIE

Wij streven ernaar dat op groepsniveau leerlingen in een groep ontwikkelingsgelijken gezet worden. Op die manier kunnen leerlingen van en met elkaar leren en werken.

De Leerpleinleerkracht is verantwoordelijk voor de evaluatie en verslaglegging van werk, werkhouding en gedrag op het Leerplein. Zij zorgt ervoor dat dit voor elke leerling voor het rapport in ParnasSys is ingevoerd. De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor de evaluatie van werk en gedrag in de klas en zorgt dat dit voor elk rapport wordt vastgelegd. Voor de verslaglegging in het DHH zijn zowel de groepsleerkracht als de IB verantwoordelijk.

Evaluatie met de ouders:

- Op de korte termijn 8-10 weken
- Op lange termijn 4-6 maanden

Evaluatie met de leerling:

- Op de korte termijn wekelijks
- Op lange termijn 4-6 maanden

Tijdens de wekelijkse evaluatie met de leerling zal de nadruk vooral liggen op planningsvaardigheden. In de evaluatie met ouders op korte termijn zal vooral aandacht zijn voor de organisatorische en pedagogische ontwikkelingen, waarbij uiteraard ruimte gemaakt kan worden voor didactische ontwikkelingen indien nodig.

Tijdens de evaluaties op de lange termijn worden de doelstellingen besproken. Tevens wordt er gekeken naar de positieve punten en knelpunten van de voorgaande periode, zowel op didactisch, pedagogisch als organisatorisch gebied. Zo nodig worden doelen en aanpak aangepast.

8 OVERZICHT: WIE DOET WANNEER WAT?

8.1 SIGNALERING EN DIAGNOSTIEK

Schoolniveau		Bouwniveau		Groepsniveau	
Wat	Wie	Wat	Wie	Wat	Wie
Evaluëren menstekening na intake kleuter; resultaat doorgeven aan collega's kleuterbouw en IB.	HB-specialist	Leerling die eventueel in aanmerking komt voor het leerplein ter sprake brengen in de bouwvergadering tijdens item 'zorg'	Leerkracht	Aangepast programma communiceren naar ouders en leerling; evt. inzet DHH voorstellen	Leerkracht na overleg met IB
Indien nodig: gesprek aangaan met ouders nieuwe leerling	IB en Leerkracht	Vermelden naar welke leerling onderzoek hoogbegaafdheidsproblematiek loopt	Leerkracht	Inzetten van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH) bij vermoeden van meer-begaafdheid	Leerkracht en IB
Bij hoge scores op methode gebonden- en IEP toetsen gedurende langere periode: compacten en verrijken	Leerkracht na overleg met IB	Aangeven welke benadering bij elk leerling past (strategieën, sociaal/emotioneel), zodat dit voor collega's duidelijk is	Leerkracht		
Inzetten van Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH) bij vermoeden van onderpresteren.	IB, Groepsleerkracht, Ouders en Leerling	Item "zorg" in elke bouwvergadering agenderen en hierin ook mogelijk begaafde leerlingen bespreken	Bouwcoördinator		
Leerling observeren	HB-specialist				

8.2 PLANNING EN UITVOERING LEERLINGBEGELEIDING

Schoolniveau		Bouwniveau		Groepsniveau	
Wat	Wie	Wat	Wie	Wat	Wie
Bijwerken onderwijsbehoeften van de leerling in Parnassys.	Groepsleerkracht	Inventariseren scholingsbehoefte	Bouwcoördinator	Compact methodisch werken en daarnaast met Levelwerk.	Leerpleinleerling.
Vermelding op het rapport als leerlingen compacten/ verrijken of werken op het Leerplein	Groepsleerkracht	Item "zorg" in elke bouwvergadering agenderen en hierin meer- en hoogbegaafde leerlingen bespreken	Bouwcoördinator, Leerkracht	Inplannen van <u>minimaal één keer per week</u> instructie/feedback aan instructietafel voor leerlingen met Levelwerk	Groepsleerkracht en leerling
Werk bewaren in portfolio, ondersteuning van opzetten portfolio	Leerling en HB-specialist	Bouwcoördinator geeft IB door welke leerlingen besproken zijn	Bouwcoördinator, IB	Compact methodisch werken met verrijkingsmateriaal methode en eventueel aanvullend.	Leerling die uitblinkt in één vakgebied
Eén keer per week 1,5 uur op het Leerplein werken aan plusdoelen	Leerling en HB-specialist			Zelf levelwerk nakijken. Steekproefsgewijze controle en begeleiding Levelwerk	Leerling, Groepsleerkracht
Steekproefsgewijze controle en begeleiding van het Levelwerk en leerproces.	HB-specialist			Aanvullende doelen opstellen voor verrijkingsgroep en deze goed documenteren in blokplan.	Groepsleerkracht
Materialen aanvullen/controleren	HB-specialist			Instructie verzorgen verrijking	Groepsleerkracht
Deskundigheidsbevordering team	HB-specialist				

8.3 EVALUATIE

Schoolniveau		Bouwniveau		Groepsniveau	
Wat	Wie	Wat	Wie	Wat	Wie
Evaluatie in ParnasSys van werk en gedrag op het Leerplein, vóór de rapporten	Leerplein-leerkracht	Min. 3x per jaar op bouwvergadering bespreken van begeleiding verrijkingswerk	Bouw-coördinator	Evaluatie van werken aan Levelwerk in de klas, vóór de rapporten	Groepsleerkracht
Evaluatie door leerling m.b.t. werken op Leerplein	Leerling, Leerplein-leerkracht	Terugkoppeling bevindingen naar bouwvergadering	Groepsleerkracht	Ouders op de hoogte houden van evaluatie	Groepsleerkracht
Terugkoppeling naar IB van vorderingen leerlingen op Leerplein	Leerplein-leerkracht				
Jaarlijkse bijstelling van het beleidsplan → evalueren, aanpassen, borgen	HB-specialist				
Evaluatie van Leerplein en beleidsplan agenderen tijdens studiedagen	HB-specialist i.o.m. Directie/MT				

9 BIJLAGEN

9.1 KENMERKEN VAN BEGAAFDE LEERLINGEN⁸

Als het gaat om kenmerken van begaafde leerlingen, dan is er onderscheid tussen leervermogen en gedrag.

Kenmerken met betrekking tot het leervermogen zijn:

- Hoge intelligentie
- Snel van begrip
- Grote algemene interesses
- Taalvaardig
- Hoog leertempo, grote denk- en leerstappen
- Voorkeur voor top-down leren
- Verworven kennis goed toepassen
- Goed geheugen
- Doorvrager en waarnemer
- Groot analytisch inzicht en probleemoplossend vermogen
- Creativiteit en originaliteit
- Denkt buiten reguliere kaders

Kenmerken met betrekking tot het gedrag zijn:

- Geestelijk vroegrijp (of wekken de indruk daarvan)
- Sterk rechtvaardigheidsgevoel
- Perfectionistische instelling
- In staat tot zelfreflectie
- Zoekt ontwikkelingsgelijken in oudere kinderen
- Accepteert regels en tradities niet klakkeloos, maar bevraagt ze
- Grote behoefte aan autonomie

Hoogbegaafden vertonen uitzonderlijk gedrag of hebben de potentie om dit te doen op een van de volgende gebieden:

- Algemeen intellectueel vermogen
- Specifiek academische aanleg
- Creatief denken
- Leiderschapstalent
- Visuele of uitvoerende kunsten

Overigens komen niet alle kenmerken bij elke hoogbegaafd kind even sterk naar voren.

⁸ Wij-leren; kennisplatform voor het onderwijs, <http://wij-leren.nl/kenmerken-hoogbegaafdheid.php>

9.2 MOGELIJKE PROBLEMEN DOOR STERKE KANTEN HOOGBEGAAFDHEID

Gedrag dat als problematisch wordt ervaren is soms een logisch gevolg van de sterke eigenschappen die een hoogbegaafd leerling bezit. Voorbeelden hiervan zijn⁹:

Sterke eigenschap	Mogelijk negatieve consequenties
Kan snel informatie opnemen en vasthouden	Weinig geduld met anderen; moeite met routine; over-compliceren
Nieuwsgierig, zoeken naar waarde	Stelt ongepaste vragen; ongewoon sterke interesses
Intrinsieke motivatie	Eigenwijs; weigert sturing
Probleemoplossend; vermogen tot conceptualisatie, abstractie en synthetiseren	Weigert routinematige zaken; zet vraagtekens bij leerprocedures
Zoekt naar logische oorzaak-gevolg relaties	Weinig binding met niet-logische zaken zoals cultuur, tradities en gevoelens
Is voorstander van waarheid, rechtmatigheid en het eerlijk houden aan de regels	Excessieve zorgen maken om humanitaire zaken
Behoeft andere zaken en mensen te organiseren	Stelt ingewikkelde regels op; wordt gezien als bazig
Uitgebreide vocabulaire; veel kennis	Kan woorden gebruiken om te manipuleren; raakt verveeld door school en leeftijdgenoten
Hoge verwachtingen van zelf en anderen	Intolerant, perfectionistisch; depressiegevoelig
Creatief/inventief	Wordt gezien als verstorend en uit de pas lopend
Intense concentratie; kan lang aandacht houden; volharding in interesses	Verwaarloost taken en mensen tijdens concentratie; weigert onderbreking; koppigheid
Sensitiviteit; empathisch vermogen; behoefte geaccepteerd te worden door anderen	Gevoelig voor kritiek en afwijzing door leeftijdgenoten
Hoge hoeveelheid energie, alert	Frustratie wanneer weinig activiteit
Gretigheid	Kan worden gezien als hyperactief
Voorkeur voor onafhankelijk werk; op zichzelf	Wegwuiven inbreng anderen; weigering tot conformiteit
Diversiteit aan interesses en vaardigheden	Kan ongeorganiseerd en verstrooid overkomen; frustraties wegens gebrek aan tijd
Sterk gevoel voor humor	Leeftijdgenoten snappen humor niet; kan zich opstellen als clown om aandacht te krijgen

⁹ <http://www.projuventus.nl/wp-content/uploads/2015/10/hoogbegaafdheid.pdf>, blz.5

9.3 KENMERKEN ONDERPRESTEERDERS

Wetend dat (hoog)begaafde leerlingen in aanleg goed en snel kunnen leren, zou men verwachten dat er op school weinig tot geen problemen zullen optreden. Helaas geldt dat niet voor alle (hoog)begaafde leerlingen. Omdat zij in het huidige onderwijs vaak niet op niveau worden aangesproken, lopen ze een groot risico om gedemotiveerd te raken, met gedragsproblemen en onderpresteren als gevolg.¹⁰ Als bij een leerling vooral de negatieve kenmerken waarneembaar zijn, maar er nauwelijks of geen positieve kenmerken herkend kunnen worden, is de vraag relevant of de betreffende leerling wel een begaafde leerling is.¹¹

De positieve gedragskenmerken van onderpresteerders zijn feitelijk rechtstreeks te herleiden tot de leer- en persoonlijkheidseigenschappen van begaafde leerlingen. Enkele positieve kenmerken van deze (hoog)begaafde leerlingen zijn:

- Begrijpt en onthoudt tot op hoog niveau bij eigen interesse;
- Neemt buiten school op eigen kracht opvallend veel informatie tot zich en maakt zich deze eigen;
- Beschikt over een grote feitenkennis van niet schoolse kennis en toont deze kennis op onverwachte momenten;
- Levert mondeling sterke prestaties;
- Floereert extreem goed in een één op één situatie met volwassenen
- Denkt nadrukkelijk buiten de reguliere kaders en zoekt ook oplossingen buiten de reguliere kaders
- Fysiek actief buiten school
- Is gevoelig en kan een groot empathisch vermogen tonen

Negatieve kenmerken van onderpresteren zijn te onderscheiden in aspecten die direct te herleiden zijn tot de schoolprestaties en aspecten die met het sociaal-emotioneel welbevinden te maken hebben. In de praktijk blijkt dat hoe verder de leerling in die neerwaartse spiraal terecht komt, hoe meer negatieve kenmerken in sterkere mate waarneembaar zijn. Dit impliceert dat op relatieve onderpresteerders met name de positieve kenmerken van onderpresteren van betrekking zijn en dat, indien er sprake is van relatief onderpresteren, er niet direct sprake hoeft te zijn van gevoelens van onbehagen. Met name bij oudere begaafde leerlingen kan het zijn dat het leveren van minder hoge prestaties samenhangt met een bewuste keuze die de leerling maakt om zodoende meer tijd over te houden voor andere zaken dan school en leren, of om zodoende meer aansluiting bij leeftijdgenoten te vinden. Enkele negatieve kenmerken van hoogbegaafde leerlingen zijn:

- Levert wisselende prestaties, is ontevreden over eigen prestaties
- Heeft een hekel aan memoriseren
- Vermijdt nieuwe leeractiviteiten
- Stelt doelen opzettelijk te hoog of juist te laag
- Snel afgeleid, impulsief
- Wijst school en veel vormen van schools leren af
- Wijst hulp af
- Liegt over school, prestaties en afspraken
- Heeft minderwaardigheidsgevoelens
- Vermijdt groepsactiviteiten
- Heeft gevoel dat iedereen tegen hem is
- Is minder populair bij leeftijdgenoten
- Zoekt contact met ontwikkelingsgelijken
- Voelt zich hulpeloos en slachtoffer van de situatie
- Neemt geen verantwoordelijkheden
- Verzet zich tegen autoriteit

¹⁰ Doornekamp, Drent en Bronkhorst, 1999

¹¹ Van Gerven, <http://wij-leren.nl/hoogbegaafdheid-onderpresteren.php>

9.4 DIGITAAL HANDELINGSPROTOCOL HOOGBEGAAFDHEID (DHH)

Het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid is een interactief instrument dat de leerkracht (IB en ouders) ondersteunt bij de begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen. Het Digitaal Handelingsprotocol geeft antwoord op de vraag of er aanpassingen nodig zijn in het leerstofaanbod en de begeleiding van de leerling. Wij gebruiken het DHH met name voor de signalering en diagnostiek.

Quickscan

De leerkracht vult een korte vragenlijst in. Resultaat is een aanbeveling om verder te gaan met het DHH dan wel de conclusie dat er te weinig aanwijzingen zijn om nader onderzoek te doen naar meerbegaafdheid. In dat geval stopt het traject hier. Verder onderzoek naar de problemen wordt gedaan volgens het traject beschreven in het zorgplan.

Signaleringsfase

De leerkracht en ouders vullen de signaleringslijst in in het DHH en beschrijven in 5 à 10 regels hun algemene indruk van de leerling. De volgende resultaten zijn mogelijk:

- Er komen voldoende vermoedens van hoogbegaafdheid naar voren en/of er zijn onvoldoende of tegenstrijdige gegevens: het onderzoek moet worden voortgezet. Er volgt een gesprek met leerkracht, IB en ouders, waarin de diagnostische fase van het DHH wordt doorgesproken en het vervolgtraject wordt vastgesteld. Hierna volgt er een gesprek tussen leerkracht of IB en kind, waarin ook duidelijk wordt uitgelegd wat het doel en de reden van het verdere onderzoek is.
- Er zijn onvoldoende aanwijzingen dat er sprake is van problemen gerelateerd aan meer- of hoogbegaafdheid. Het traject stopt hier. De leerkracht en de intern begeleider bespreken dit met de ouders. IB schrijft een compact verslag dat aan ouders wordt gegeven en in het digitaal leerlingvolgsysteem bewaard wordt. Verder onderzoek naar de problemen wordt gedaan volgens het traject beschreven in het zorgplan.

Diagnostische Fase

Verzamelen van gegevens

- Ouders, leerkracht en leerling (vanaf groep 5) vullen de uitgebreide diagnostische vragenlijst in.
- De leerkracht toetst de leerling door op gebied van rekenen, begrijpend lezen, spelling en technisch lezen, beginnend bij de eerstvolgende IEP-toets. Dit doortoetsen gaat door tot de leerling geen maximale ontwikkelscore meer behaalt. Er wordt geen hulp geboden tijdens dit doortoetsen; wel mogen concepten die nog niet aan de orde zijn geweest in het onderwijs kort uitgelegd worden. (Bijv. een leerling uit groep 4 heeft nog nooit gewerkt met breuken, terwijl dit tijdens het doortoetsen wel naar voren komt. In dat geval mogen notitiewijze en concept kort uitgelegd worden, waarna de leerling zelfstandig de opgaven van de toets moet maken)
- Leerkracht en de IB voeren de resultaten in in het DHH.

Concluderen en vervolgtraject vaststellen

- Alle verzamelde gegevens leiden tot een voorlopige conclusie. De leerkracht en de IB bespreken deze met de ouders.

Intakeformulier De Kameleon

Naam van het kind : Klik of tik om tekst in te voeren.
 Geboortedatum : Klik of tik om tekst in te voeren.
 Ingevuld door : Kies een item.
 Datum van invullen : Klik of tik om een datum in te voeren.

Hoe zou u uw kind omschrijven? (Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Spontaan	☐ Somber	☐ Rustig	☐ Klik of tik om tekst in te voeren.
☐ Blij	☐ Doener	☐ Veeleisend	☐ Klik of tik om tekst in te voeren.
☐ Zelfverzekerd	☐ Denker	☐ Verlegen	
☐ Zelfstandig	☐ Stil	☐ Lief	
☐ Ondernemend	☐ Gevoel voor humor	☐ Driftig	

Welke informatie vindt u belangrijk zodat de school uw kind zo goed mogelijk kan begeleiden: Klik of tik om tekst in te voeren.

Gegevens kinderopvang/peutergroep of vorige school

Wij geven toestemming aan de school om contact op te nemen met de vorige school of peuterschool en/of kinderopvang. Kies een item.

Naam organisatie : Klik of tik om tekst in te voeren.
 Contactpersoon : Klik of tik om tekst in te voeren.
 Telefoonnummer : Klik of tik om tekst in te voeren.

Heeft u aanvullende mededelingen ten aanzien van de opvang en/of school waar uw kind nu naartoe gaat. Klik of tik om tekst in te voeren.

De levensgeschiedenis van uw kind

Zijn er bijzonderheden in de ontwikkeling van uw kind, in de periode van 0-3 jaar? Kies een item.
 Klik of tik om tekst in te voeren.

Zijn er bijzondere gebeurtenissen die van invloed zijn op uw kind? Kies een item.

Klik of tik om tekst in te voeren.

Is er sprake (geweest) van wisselingen in de gezinssamenstelling of scheiding?

Kies een item.

Klik of tik om tekst in te voeren.

Mocht er sprake zijn van een scheiding, zijn er belangrijke afspraken rondom de omgangsregeling of co-ouderschap? Kies een item.

Klik of tik om tekst in te voeren.

Mijn kind houdt vooral van...(Meerdere antwoorden mogelijk)

☐ Buitenspelen	☐ Bouwen met blokken, lego e.d.
☐ Televisie kijken	☐ Rekenspelletjes en telspelletjes
☐ Gamen	☐ Liedjes zingen, muziek maken/luisteren
☐ Denkspelletjes	☐ Taalspelletjes, boek lezen/bekijken
☐ Puzzelen	☐ Rennen, klimmen en stoeien
☐ Gezelschapsspellen	☐ Sport, nl. Klik of tik om tekst in te voeren.
☐ Tekenknutselen	☐ Heeft een specifieke interesse, nl. Klik of tik om tekst in te voeren.
☐ Spelen met poppen	☐ Klik of tik om tekst in te voeren.
☐ Fantasiespel/ rollenspel	

Sociale -en emotionele ontwikkeling

Hoe gaat uw kind om met andere kinderen?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Hoe gaat uw kind om met volwassenen?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Als uw kind verdrietig is, hoe kunnen we uw kind dan het beste troosten?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Aanvullende informatie, Klik of tik om tekst in te voeren.

Taalontwikkeling

Welke taal wordt er thuis gesproken? Klik of tik om tekst in te voeren.

Wordt u kind tweetalig opgevoed? Kies een item. Zo ja, Klik of tik om tekst in te voeren.

Hoe is de taalontwikkeling verlopen? Klik of tik om tekst in te voeren.

Heeft uw kind logopedie (gehad)? Kies een item. Zo ja, waarom? Klik of tik om tekst in te voeren.

Aanvullende informatie, Klik of tik om tekst in te voeren.

Motorische ontwikkeling

Wanneer is uw kind gaan lopen? Klik of tik om tekst in te voeren.

Zijn er ten aanzien van de motorische ontwikkelingen bijzonderheden?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Aanvullende informatie, Klik of tik om tekst in te voeren.

Medische informatie

Heeft uw kind een allergie/dieet? Nee Zo ja, Klik of tik om tekst in te voeren.

Heeft uw kind een diagnose zoals bijvoorbeeld dyslexie, ADHD, autisme e.d.

Nee Zo ja, Klik of tik om tekst in te voeren.

Heeft uw kind gehoorproblemen? Nee Zo ja, Klik of tik om tekst in te voeren.

Heeft uw kind een visuele beperking? Nee Zo ja, Klik of tik om tekst in te voeren.

Aanvullende informatie, Klik of tik om tekst in te voeren.

Familiekenmerken

Komt het volgende voor in de familie:

1. Dyslexie Kies een item.
2. Dyscalculie Kies een item.
3. Dyspraxie Kies een item.
4. Hoogbegaafdheid Kies een item.
5. ADHD Kies een item.
6. Autisme Kies een item.
7. Anders, namelijk Klik of tik om tekst in te voeren.

Aanvullende informatie, Klik of tik om tekst in te voeren.

Hulpverlening voor uw kind en/of het gezin

Is er een vorm van hulp/begeleiding (geweest) voor uw kind en/of gezin zoals bijvoorbeeld de opvoedpoli, Centrum Jeugd en Gezin, Bureau Jeugdzorg, kinderarts of therapeut? Kies een item.

Toelichting, Klik of tik om tekst in te voeren.

Mogen wij contact opnemen met de hulpverlenende instantie? Kies een item.

Zo ja, dan graag contactgegevens noteren.

Klik of tik om tekst in te voeren.

Wilt u verder nog iets met ons delen?

Klik of tik om tekst in te voeren.

We willen u hartelijk danken voor het invullen voor dit formulier.